

„Škola bývá prvním místem, kde se projeví potíže. Dítě prostě zlobí. Je agresivní, neklidné, impulzivní, neudrží pozornost, může být úzkostné, provokuje, zkrátka vykazuje zdnlivé symptomy ADHD. A bohužel se často i stane, že si tuto diagnózu odnese, a navíc k tomu i medikaci. Přitom kdyby se někdo zajímal o jeho život, o to, jak to funguje v jeho rodině, pak by dostalo tu správnou diagnózu, tedy post-traumatickou stresovou poruchu.“

Psycholožka Leona Jochmannová vysvětluje, že **problémy doma mohou zapříčinit špatnou diagnózu „zlobivých“ dětí (Rodiče vítáni).**

Krátce

Reakce EDUinu na sérii dvou článků Učitelských novin, které byly fakticky zavádějící a dávaly průchod extremistickým názorům, získala odezvu v médiích. Deník N se kauze věnoval především pohledem na podnikatelské pozadí vydavatelství Učitelských novin (UN). Samotné články UN označil za dezinformační. Aktualne.cz vydalo článek, kde podrobně rozebírá tvrzení sociologa Hampla, který mimo jiné v UN tvrdil, že ve školách je protibělošský rasismus. „Pozoruhodný je ale především způsob vedení rozhovoru. Autor Hamplovi v ničem neodporuje ani nepožaduje doklady jeho tvrzení. Naopak mu sám pokládá otázky, v nichž předjímá, že kritika islámu je považována za rasismus, že světové dění je důsledkem spiknutí elit nebo že feministky odsuzují bílé heterosexuální muže,“ konstatuje autorka Martina Heroldová. O tématu psal také iDnes.cz a citoval šéfredaktora UN, jenž tvrdil, že redaktor nemá být názorovou opozicí a zkoumat předložená fakta.

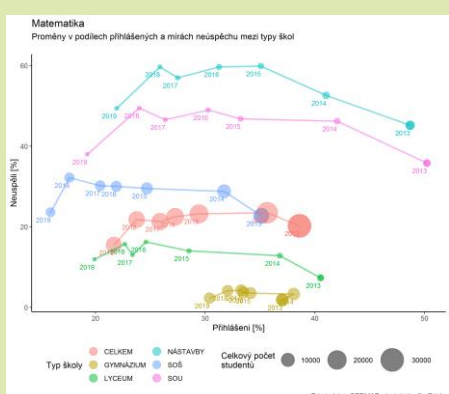
- **Školy se dozvěděly částky, které dostanou podle nového systému financování regionálního školství.** Nový systém financování více zohledňuje počet odučených hodin nebo zařazení učitelů do platových tříd (ČT) na rozdíl od pouhého počtu žáků navštěvujících školu, jak tomu bylo dosud. Cílem je vytvořit spravedlivější financování, které vyrovná mezikrajské rozdíly. Ačkoliv je příliš brzy činit závěry, zdá se, že alespoň část škol je spokojená (Česká škola/Právo). Objevily se ovšem i hlasy, především od odborných škol, které tvrdí, že školy dostaly méně, než by na svůj provoz potřebovaly.
- **Vzdělávací systém nepočítá s žáky s odlišným mateřským jazykem.** „V českých školách přibývají žáci s odlišným mateřským jazykem a vzdělávací systém na ně není připraven. Tito žáci přicházejí do škol obvykle s částečnou nebo nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka a nemohou se plně zapojit do výuky, nemohou rozvíjet svůj potenciál,“ popisuje ombudsmanka Anna Šabatová. Konference kanceláře ombudsmana s organizací META vyústila ve shodu, že stát nedělá dost pro podporu dětí cizinců (Ochrance.cz) na základních i středních školách, což nezřídka těmto žákům kazí prospěch.
- **Školství ostře proti návrhu Maláčové.** Text uveřejněný v deníku Právo shrnuje námítky ministerstva školství vůči návrhu ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové odebrat dávky rodičům dětí, které budou často chybět ve škole. „Jsme připraveni bavit se o nástrojích, které zlepší školní docházku. Nemyslíme si ale, že sebrání příspěvku na bydlení je tím správným řešením,“ řekla Právu mluvčí MŠMT Aneta Lednová. EDUin k tématu vydal tiskovou zprávu.
- **Nominujte inspirativního učitele na cenu Global Teacher Prize CR 2020.** Ocenění sleduje odbornost pedagogů, individuální přístup k žákům, vytváření a používání inovativních učebních metod a zapojení učitelů do mimoškolních aktivit a odborné komunity. Nominace jsou otevřeny do 28. února.

V souvislostech

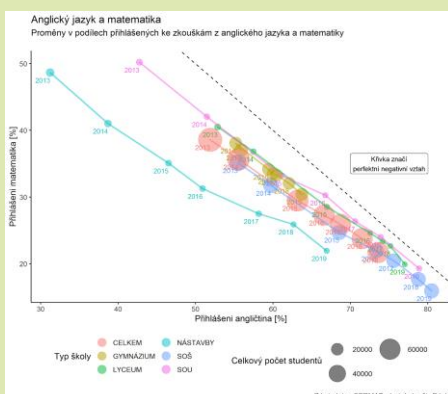
POVINNOU MATURITU ZE TŘÍ PŘEDMĚTŮ NEJVÍCE ODNESOU ODBORNÉ ŠKOLY A STRUKTURÁLNĚ POSTIŽENÉ REGIONY

Aktuálním tématem vzdělávací politiky č. 1 je snaha o zrušení či odložení povinné společné části maturitní zkoušky ze tří předmětů. S tímto návrhem přišla nejprve Česká pirátská strana (PSP) a následně v listopadu tohoto roku také vláda (PSP) a ministr školství Robert Plaga. O návrhu by v prvním čtení měli tento týden rozhodovat poslanci. Argumenty MŠMT míří především k odmítnutí matematiky jako povinného předmětu. Ministerstvo poukazuje na problémy s personálním zajištěním kvalitní výuky matematiky, neúčinnost či nerealizaci všech kroků a slibů, které byly se zavedením povinné maturity z matematiky a cizího jazyka deklarovány, a rovněž na celkovou nepřipravenost žáků na řešení komplexních "aplikačních" úloh z matematiky. EDUin se tématu věnuje v sérii příspěvků pod znakem #MaturitaSmysluplně (Facebook) a v předchozích vydáních bEDUinu.

Jedním z klíčových argumentů proti zavedení plošné státní maturity ze tří předmětů je dle EDUinu především zcela rozdílná struktura cílů a obsahu jednotlivých maturitních oborů středních škol a velmi odlišné podmínky a kvalita výuky na jednotlivých školách. Vlastní vizualizace maturitních dat, kterých EDUin připravil, ukazují, že ačkoliv v minulém roce došlo ke zlepšení celkového výsledku z matematiky ve společné části maturitní zkoušky, zdaleka nelze tvrdit, že loňští maturanti byli matematicky gramotnější. Data totiž dokládají pokračující trend, kdy si matematika oproti cizímu jazyku každoročně vybírá méně maturantů, což platí zejména u odborných škol.

(zobrazit s animací)

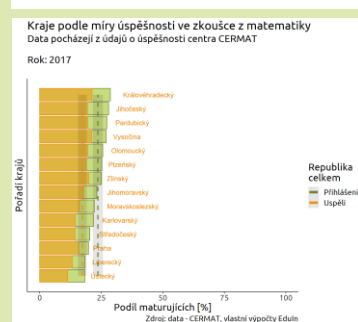
(zobrazit dle krajů)

U jednotlivých typů škol můžeme pozorovat radikální pokles podílu těch, kteří si volí matematiku oproti angličtině. Celkový pokles u výběru matematiky (Cermat) je z 43,9 % maturantů v roce 2012 na 21,4 % v roce 2019 (viz graf č. níže). U nástaveb a středních odborných učilišť padla čísla přihlášených k matematice z 55 % (2012) až pod 20 % (2019). U středních odborných škol a lyceí je pokles na dnešní jednu pětinu přihlášených z čísel okolo 40 % a míří až k pouhým 15 %. U gymnázií je pokles nejnižší a čísla se pohybují od 38,3 % přihlášených v roce 2014 k aktuálním 30,7 %.

Které maturitní obory či skupiny oborů středních odborných škol budou mít s povinnou státní maturitou z matematiky problémy (Cermat), je možné odhadovat na základě výsledků z roku 2019. Tabulka vpravo shrnuje neúspěšnost absolventů středních škol z maturitním testu z matematiky. Dále zemědělské, ekonomické a další, kde můžeme vidět více než 30 % těch, kteří zkoušku z matematiky v prvním termínu vloni nezvládli.

ČÍSLO NEÚSPĚŠNOSTI (%)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
CELKEM	20,2	23,5	21,2	22,5	21,3	21,8	15,5
GYMNÁZIUM BĚŽE	1,0	1,6	3,9	3,0	2,7	2,0	1,8
GYMNÁZIUM KĚLE	1,6	1,3	3,1	2,9	2,6	2,0	2,4
GYMNÁZIUM KĚLE	2,4	4,8	5,0	5,0	5,6	6,1	3,4
LYCEUM	7,3	12,6	14,1	16,4	13,0	15,5	11,8
SOS TECHNIKE 1	12,4	16,6	17,6	18,9	19,3	20,4	14,2
SOS TECHNIKE 2	27,8	30,8	35,4	44,1	39,1	41,3	32,6
SOU TECHNICKÉ	28,5	38,1	41,3	44,2	42,5	46,7	33,9
SOS ZEMĚDĚLSKÉ	31,8	40,8	45,8	45,5	41,3	51,0	34,7
SOS EKONOMICKÉ	19,4	26,4	34,8	30,3	38,8	38,9	35,1
SOS HOTELOVÉ A PODNIKAT.	38,6	45,3	51,5	51,3	53,0	55,6	36,2
SOS PEDAG. A HUMANITNÍ	42,3	36,5	55,2	52,5	37,9	39,7	46,4
NÁSTAVBY TECHNICKÉ	36,4	36,8	52,4	49,1	51,1	57,7	48,6
NÁSTAVBY OSTATNÍ	47,5	57,2	62,8	64,2	60,0	60,7	49,9
SOS ZDRAVOTNICKÉ	51,0	57,2	48,5	59,3	54,5	62,8	51,5
SOS UMĚLECKÉ	36,3	43,2	43,8	47,2	53,1	45,4	56,6
SOU OSTATNÍ	58,7	73,0	67,5	72,5	66,5	65,9	59,4

Dá se očekávat nerovnoměrný dopad na jednotlivé regiony, které už nyní mají velké problémy s kvalitou vzdělávání a s rozdíly mezi jednotlivými školami. Signalizovat problémy nám může opět podíl přihlášených a úspěšných žáků z maturitní zkoušky z matematiky. Údaje za jednotlivé kraje z dostupných dat za rok 2017 naznačují problémy v Ústeckém, Karlovarském i dalších krajích, neboť ty vykazují poměrně nízký počet přihlášených žáků (volí si matiku dobrovolně) a jejich vysokou neúspěšnost.

Předpověď ministerstva z původní důvodové zprávy z roku 2016 k zavedení povinné maturity ze tří předmětů (PSP) tvrdila, že by se počet propadlíků kvůli povinné maturitě z matematiky zvýšil až na 30 %. Tato zpráva však předjímala, že dojde k naplnění slibů o zvýšení připravenosti maturantů v předmětu. V aktuální situaci je však zřejmé, že nezrušení povinné maturity ze tří předmětů představuje hazard s budoucností téměř celého populačního ročníku.

Štěpán Kment, Jiří Münich, Karel Gargulák, analytici EDUin

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z EDUKalendáře)

13. 2., Praha, Minikonference - Jak mluvit o emocích s mladými lidmi

PODPOŘTE beduín:
Týden co týden připravujeme beduín, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom zajistili bezplatnou dostupnost pro naše čtenáře a zároveň udrželi současnou kvalitu, potřebujeme Vaši pomoc. Dar ve výši 200 pokryje přípravu beduínu pro Vás a jednoho dalšího odběratele na celý rok.

DAROVAT